

PATVIRTINTA
VVG „Radviliškio lyderis“ valdybos
2013 m. sausio mėn. 28 d. posėdžio
protokolu Nr. 04/28

**SPECIALIOSIOS SUPAPRASTINTOSIOS TAISYKLĖS PAREIŠKĖJAMS,
TEIKIANTIEMS VIETOS PROJEKTŲ PARAIŠKAS VIETOS VEIKLOS GRUPEI
„RADVILIŠKIO LYDERIS“ PAGAL VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS „GYVENIMO
KOKYBĖS GERINIMAS RADVILIŠKIO RAJONO KAIMO VIETOVĖSE“
2. PRIORITETO „ALTERNATYVIŲ PAJAMŲ ŠALTINIŲ KAIME KŪRIMAS“
2.2. PRIEMONĖS „KAIMO TURIZMO VEIKLOS SKATINIMAS“**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialiosios supaprastintos taisyklės (toliau – taisyklės), pareiškėjams teikiantiems vietos projektų paraiškas Vietos veiklos grupei „Radviliškio lyderis“ (toliau – Strategijos vykdytojas) vietos plėtros strategijai „Gyvenimo kokybės gerinimas Radviliškio rajono kaimo vietovėse“ (toliau – strategija), pagal II prioriteto „Alternatyvių pajamų šaltinių kaime kūrimas“ 2.2. priemonę „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ (toliau – Taisyklės).

2. Šios Taisyklės parengtos vadovaujantis Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „Leader metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-578 (Žin., 2008, Nr. 126-4817; 2010, Nr. 145-7465; 2012, Nr. 149-7641) (toliau – VPS administravimo taisyklės), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ įgyvendinimo 2011 metais supaprastintosiomis įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 3D-376 (Žin., 2011, Nr. 51-2464), ir taikomos nuo 2011 metų.

3. Šios Taisyklės taikomos pareiškėjams, teikiantiems paraiškas:

3.1. pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietovėse)“, kai prašoma paramos suma yra ne didesnė kaip 75 000,00 Lt (septyniasdešimt penki tūkstančiai litų).

II. ŠIOSE TAISYKLĖSE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

4. Šiose Taisyklėse vartojami sutrumpinimai apibrėžti Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programoje (toliau – Programa) ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse.

5. Šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos:

Ekonominio dydžio vienetas (toliau – EDV) – Ūkio ar žemės ūkio valdos ekonominis dydis skaičiuojamas vadovaujantis Žemės ūkio valdos ar ūkio bendrojo standartinio gamybinio pelno ir ekonominio dydžio, išreikšto ekonominio dydžio vienetais, apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3D-1106 (Žin., 2010, Nr. 155-7882).

Kaimo gyventojas – fizinis asmuo, kuris ne mažiau kaip vienerius metus iki paramos paraiškos pateikimo nuolatinę gyvenamąją vietą deklaruoja kaimo vietovėje ir yra įregistravęs žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

Kaimo vietovė – kaimas, miestelis ar miestas, kurio gyventojų skaičius neviršija 3000 gyventojų (pagal šios priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ veiklos sritį „Kaimo turizmo skatinimas, įskaitant amatų plėtrą kaimo turizmo sodybose“); kaimas, miestelis ar miestas, kurio gyventojų skaičius neviršija 6000 gyventojų (pagal šios priemonės veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietoves)“.

Numeris gyvenamajame pastate specialiai įrengta viena ar kelios patalpos, apgyvendinimo paslaugų teikėjo siūlomos kaip nedaloma visuma poilsiautojams nuomotis.

Programos projekto kontrolės laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi Programos projekte numatytų įsipareigojimų.

Turistinės stovyklos paslauga – trumpalaikio poilsio organizavimas ir (ar) nakvynės suteikimas palapinėse ar apgyvendinti skirtose patalpose rekreacinėse teritorijose, žemės ūkio, miško ar kitos paskirties žemėje įrengtoje stovyklavietėje. Stovyklavietėje privalo būti nustatytos vietos palapinėms statyti ir įranga maistui ruošti, higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti ir aktyviam poilsiui organizuoti.

Ūkininkas – fizinis asmuo, kuris vienas arba su partneriais verčiasi žemės ir miškų ūkio veikla, kurio ūkis yra įregistruotas Ūkininkų ūkių registre, o žemės ūkio valda – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėse.

6. Priemonės bendrasis tikslas, specialieji ir veiklos tikslai apibrėžti Programoje. Šia priemone taip pat siekiama šių tikslų ir uždavinių:

6.1. Prioriteto tikslas – sudaryti palankias sąlygas visoms kaimo gyventojų grupėms turėti galimybę dirbti, sukuriant geresnes sąlygas kaimo vietovėse plėtoti alternatyvias ūkinės veiklos rūšis.

6.2. Priemonės tikslas – rajono patrauklumo turistams didinimas skatinant aktyvų poilsį ir gyventojų pajamų užtikrinimas.

6.3. Strategijos uždaviniai siekiant tikslo:

6.3.1. spręsti VVG teritorijos kaimo gyventojų problemas;

6.3.2. išnaudoti vietovės stiprybes ir galimybes kuriant patrauklią aplinką;

6.3.3. ekonomiškai, efektyviai ir veiksmingai panaudoti gautą paramą.

6.4. Veiklos tikslas:

6.4.1. stovyklaviečių įkūrimas, sutvarkymas.

III. VEIKLOS SRITYS

7. Pagal šią priemonę remiamos veiklos sritys:

7.1. „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietovėse)“.

IV. PARAMOS DYDIS

8. Pareiškėjui per vieną kvietimo teikti paramos paraiškas laikotarpį, kai didžiausia galima paramos suma vienam projektui gali būti 150 000,00 litų (vieno šimto penkiasdešimt tūkstančių litų), parama.

9. Pareiškėjui per vieną kvietimo teikti paramos paraiškas laikotarpį, kai didžiausia galima paramos suma vienam projektui gali būti 75 000,00 litų (septyniasdešimt penkių tūkstančių litų), kaip nurodyta Taisyklių 11–12 punktuose, negali būti suteikta didesnė kaip 150 000,00 litų (vieno šimto penkiasdešimt tūkstančių litų) parama.

10. Suteikiamos paramos dydis skaičiuojamas atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas.

11. Didžiausia galima paramos suma vienam projektui pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietoves)“ negali viršyti 75 000,00 litų (septyniasdešimt penkių tūkstančių litų). Finansuojama visų tinkamų projekto išlaidų iki:

11.1. 65 proc., kai pareiškėjas yra ūkininkas, kuris užsiima žemės ūkio veikla ir įrodo, kad iš šios veiklos gauna pajamas (pvz., ūkio EDV, turi gyvulių, pasėlių ir pan.), arba kaimo gyventojas, kuris ne mažiau kaip trejus metus iki paramos paraiškos pateikimo nuolat gyvena kaime;

11.2. 50 proc., kai pareiškėjas yra ūkininkas arba kaimo gyventojas, tačiau nevykdo 11.1 punkte nurodytos veiklos. Didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui 2007–2013 metų laikotarpiu pagal Programos investicines priemones negali viršyti 1 381 120,00 litų (vieno milijono trijų šimtų aštuoniasdešimt vieno tūkstančio vieno šimto dvidešimt litų).

12. Didžiausia paramos suma vienam paramos gavėjui 2007–2013 metų laikotarpiu pagal veiklos sritį „Stovyklaviečių kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietoves)“ negali viršyti 414 336,00 litų (keturių šimtų keturiolikos tūkstančių trijų šimtų trisdešimt šešių litų).

13. Į didžiausią paramos sumą 2007–2013 metų laikotarpiu paramos gavėjui neįskaitoma parama, gaunama pagal Programos priemones:

13.1. „Profesinio mokymo ir informavimo veikla“;

13.2. „Naudojimasis konsultavimo paslaugomis“;

13.3. „Pusiau natūrinis ūkininkavimas“;

13.4. „Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas“;

13.5. priemonės „Žemės ūkio valdų modernizavimas“ pirmąją veiklos sritį „Nitratų direktyvos reikalavimų ir naujų privalomų Bendrijos standartų įgyvendinimas“.

14. Parama, kaip nurodyta 12 punkte, turi būti skiriama nepažeidžiant valstybės pagalbos reikalavimų, vadovaujantis 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2006 L 379, p. 5). Bendra pagalbos suma, suteikiama tai pačiai įmonei, negali viršyti 690 560 Lt (šešių šimtų devyniasdešimt tūkstančių penkių šimtų šešiasdešimt litų) per trejų fiskalinių metų laikotarpį. Įmone čia laikomas subjektas, užsiimantis ekonomine veikla, neatsižvelgiant į jo teisinį statusą: į įmonės apibrėžimą įeina savarankiškai dirbantys asmenys, šeimos verslas, tarp jų amatai ir kita veikla (įmonės apibrėžiamos pagal 2001 m. sausio 12 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 70/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms (OL 2001 L 10, p. 33), su paskutiniais pakeitimais padarytais 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1857/2006 (OL 2006 m. L 358, p. 3), I priedo 1 straipsnį).

15. Sutuoktinių didžiausia bendra gauta paramos suma pagal Programos investicines priemones negali viršyti vienam paramos gavėjui Taisyklių 12 ir 14 punktuose 2007–2013 metų laikotarpiu nustatytos didžiausios paramos sumos.

16. Pareiškėjas, paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali dalyvauti kitose investicinėse Programos priemonėse.

17. Pakartotinai investicinės paramos pagal šią ar kitas priemones galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnįjį projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą. Pareiškėjai, dalyvaujantys priemonėje „Pusiau natūrinis ūkininkavimas“ (toliau – PNŪ), gali pakartotinai kreiptis paramos, jei įvykdė visas investicijas, susijusias su PNŪ iki priemonės „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“ paramos paraiškos pateikimo dienos ir pateikė tai įrodančius dokumentus.

18. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais projektui, kuriam prašoma paramos, ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, didžiausia bendra paramos pagal šias Taisykles ir valstybės pagalbos lėšų suma ir intensyvumas projektui ir jo tinkamoms išlaidoms finansuoti negali viršyti šiose Taisyklėse nustatytų dydžių. Tokiu atveju tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos šių Taisyklių reikalavimus atitinkančios išlaidos, patirtos po prašymo kompensuoti dalį palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio pateikimo dienos.

V. GALIMI PAREIŠKĖJAI IR PARAMOS GAVĖJAI

19. Paramos gali kreiptis ūkininkai arba kaimo gyventojai, ne jaunesni kaip 18 metų. Ūkininkai iki paramos paraiškos pateikimo dienos teisės aktų nustatyta tvarka turi būti įregistravę žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre.

20. Paramos gali kreiptis pareiškėjai, įvardyti 19 punkte, pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietoves)“, kurie vykdo arba ketina vykdyti turistinės stovyklos teikimo paslaugas. Paramos paraišką pareiškėjas teikia individualiai.

21. Jei paraišką pateikęs pareiškėjas iki sprendimo skirti paramą priėmimo mirė, paramos paraiška išregistruojama.

22. Pareiškėjui (po sprendimo skirti paramą) arba paramos gavėjui:

22.1. mirus, paveldėtojas gali perimti visas teises ir pareigas, susijusias su parama, tik tuo atveju, jeigu jis atitinka tinkamumo gauti paramą kriterijus teisių ir pareigų perėmimo metu;

22.2. netekus ilgalaikio profesinio darbingumo, jis savo visas teises ir pareigas, susijusias su parama, gali perleisti kitam asmeniui tik tuo atveju, jeigu pastarasis atitinka tinkamumo gauti paramą kriterijus teisių ir pareigų perėmimo metu.

VI. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

23. Pareiškėjui parama negali būti teikiama, jei:

23.1. pareiškėjas paramos paraiškoje, pridedamuose ar pagal paklausimą pateiktuose dokumentuose sąmoningai pateikė neteisingą informaciją;

23.2. yra priimtas galutinis sprendimas dėl:

23.2.1. pareiškėjo, ketinusio ir (arba) gavusio paramą iš Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos programos (SAPARD), Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento, Europos žuvininkystės fondo, paramos teikimo ar sutarties sąlygų pažeidimo, apie kuri teisės aktų nustatyta tvarka buvo pranešta Europos Komisijai. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

23.2.2. paramos mokėjimo nutraukimo dėl padaryto pažeidimo. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą vienerius metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

23.2.3. pareiškėjo įvykdytos nusikalstamos veikos ar administracinio teisės pažeidimo, susijusio (-os) su parama. Tokiu atveju pareiškėjas neturi teisės pretenduoti į paramą dvejus metus nuo galutinio sprendimo priėmimo;

23.3. pareiškėjas, dėl subjektyvių priežasčių neįvykdęs ankstesnio projekto verslo plane užsibrėžtų tikslų ir priežiūros rodiklių, netenka teisės kreiptis paramos pagal investicines priemones tol, kol nebus pašalinti veiklos trūkumai.

VII. TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ KRITERIJAI

24. Tinkamumo gauti paramą kriterijai yra šie:

24.1. paramos paraišką pateikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių 18 punkte ir neatitinkantis šių Taisyklių [VI skyriuje](#) numatytų atvejų;

24.2. projektas atitinka Programoje nurodytus tikslus;

24.3. projekto veikla ir išlaidos susijusios su remiama pagal priemonę veikla, nurodyta Taisyklių [III skyriuje](#);

24.4. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondui (atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu);

24.5. pareiškėjas užtikrina, kad projekte numatytos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;

24.6. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, iš projekte numatytos veiklos gautinas lėšas, – kuris turi būti pagrįstas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis. Skolintos lėšos pagrindžiamos su paramos paraiška pateikiant paskolos suteikimo galimybės įrodymo dokumentus. Iki mokėjimo prašymo pateikimo, jei projektas ar projekto dalis įgyvendinama skolintomis lėšomis, paramos gavėjas Vietos veiklos grupei „Radviliškio lyderis“ (toliau – VVG) turi pateikti pasirašytą paskolos sutartį projektui ar projekto daliai finansuoti arba raštu patvirtinti, kad projektą ar atitinkamą projekto dalį įgyvendins nuosavomis lėšomis. Skolintos lėšos projektui įgyvendinti negali sudaryti daugiau kaip 90 proc. projekto vertės (su PVM). VVG neatsako už kreditoriaus turimų lėšų patikimumą, realumą, prievolių vykdymą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir už kreditoriaus ir paskolos gavėjo įsipareigojimų nevykdymą. Pareiškėjas, pradedantis vykdyti projekte numatytą veiklą, pradžios balanse nurodo turimas lėšas, skirtas veiklai vykdyti. Atsakomybė už nurodytas turimas lėšas tenka pareiškėjui;

24.7. pareiškėjas tvarko ir (arba) įsipareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (pareiškėjai privalo tvarkyti buhalterinę apskaitą vadovaudamiesi Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejetainė apskaitos sistema rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-491 (Žin., 2006, Nr. 140-5367). Pareiškėjai, iki paraiškos pateikimo nevykdę ūkinės veiklos, arba tie, kurie vykdė ūkinę veiklą, bet pagal teisės aktų reikalavimus finansinė atskaitomybė jiems nėra privaloma, įsipareigoja tvarkyti buhalterinę apskaitą, sudarydami finansinių ataskaitų rinkinį, o kartu su paramos paraiška pateikia ūkinės veiklos pradžios balansą;

24.8. nekilnojamasis turtas (žemė, pastatai), į kurį investuojama ir kuris tiesiogiai susijęs su projekte numatyta vykdyti veikla, priklauso pareiškėjui arba jo sutuoktiniui asmeninės nuosavybės teise, sutuoktinių bendrosios dalinės arba sutuoktinių bendrosios jungtinės nuosavybės teise. Tokiu atveju, kai šis turtas priklauso sutuoktiniui (-iams) bet kuria pirmiau paminėta teise, pateikiamas rašytinis sutuoktinio sutikimas investuoti į jam priklausantį nekilnojamąjį turtą ir plėtoti verslo plane (projekto apraše) numatytą veiklą ne mažiau kaip penkerius arba septynerius metus nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Parama neskiriama, jei investuojama į

nekilnojamąjį turtą, kuris priklauso pareiškėjui ar jo sutuoktiniui su kitais asmenimis arba pareiškėjui ir jo sutuoktiniui bendrosios dalinės arba bendrosios jungtinės nuosavybės teise su kitais asmenimis, išskyrus atvejus, kai sklypas yra saugomoje teritorijoje, kur privačios nuosavybės teise priklausančio žemės sklypo neleidžiama dalyti dalimis, parduodant, išnuomojant, atidalijant, įkeičiant, dovanojant. Šiuo atveju parama gali būti skiriama tik pateikus tarp bendrasavininkių pasirašytą ir notaro patvirtintą sklypo valdymo sutartį, kurioje apibrėžiamos bendrasavininkių teisės į sklypo dalis ir užtikrinamos išskirtinės pareiškėjo teisės į sklypo dalį, kurioje numatomos veiklos;

24.9. pareiškėjas įsipareigoja apdrausti turtą (esant draudimo paslaugų prieinamumui), kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama: projekto įgyvendinimo laikotarpiui – maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, o įgyvendinus projektą iki kontrolės laikotarpio pabaigos – likutine verte, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas;

24.10. pareiškėjas įsipareigoja be rašytinio VVG sutikimo neatlikti esminio projekte numatytos veiklos, projekto įgyvendinimo vietos ir sąlygų pakeitimo (vykdyti verslo plane (projekto apraše) numatytą veiklą), neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto mažiausiai penkerius metus nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos;

24.11. jei projekte numatyti statybos ar infrastruktūros įrengimo darbai, turi būti parengtas statinio statybos, rekonstravimo ar kapitalinio remonto techninis projektas (statinio projekto bendroji, sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ir išduotas statybą leidžiantis dokumentas (tuo atveju, jei statinio projektas pradėtas rengti iki 2010 m. spalio 1 d., – statinio techninis projektas (statinio projekto bendroji, architektūros, technologijos, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo ir sklypo plano dalys) ir statybos leidimas), VVG kartu su paramos paraiška pateikiamų statinių projektams, išskyrus nesudėtingus statinius, kurių sąmatinė vertė yra didesne kaip 500 000 Lt (penki šimtai tūkstančių litų), turi būti atlikta statinio techninio projekto statybos skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizė, vadovaujantis Statybos techniniu reglamentu STR 1.06.03:2002 „Statinio projekto ekspertizė ir statinio ekspertizė“, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 214 (Žin., 2002, Nr. 55-2200). Ekspertizės išvada turi būti parengta įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla. Jei projekte numatyta statyba, rekonstrukcija ir (arba) kapitalinis remontas, bet šiems darbams paramos neprašoma, šie dokumentai neteikiami. Jei projekte numatyta nesudėtingų (tarp jų – laikinų) statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas kultūros paveldo objekto ar saugomoje teritorijoje, kartu su paramos paraiška arba vėliausiai su pirmuoju mokėjimo prašymu pareiškėjas turi pateikti Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597) ir susijusiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka

atsakingų institucijų suderintą supaprastintą statybos ar rekonstravimo projektą arba kapitalinio remonto aprašą (tuo atveju, jei nesudėtingų (tarp jų – laikinų) statinių statybos kultūros paveldo objekto ar saugomoje teritorijoje dokumentai pradėti rengti iki 2010 m. spalio 1 d., turi būti pateiktas supaprastintas statinio projektas). Jei projekte numatyta nesudėtingų (tarp jų – laikinų) statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas nebus vykdomi kultūros paveldo objekto ar saugomoje teritorijoje, kartu su paramos paraiška pareiškėjas turi pateikti kitus bendruosius projektinius dokumentus. Statinio projekto aplinkos apsaugos dalis, parengta vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.05.05:2004 „Statinio projekto aplinkos apsaugos dalis“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 701 (Žin., 2004, Nr. 50-1675), nuostatomis, į statinio techninį projektą įtraukiama tik tuo atveju, jei tai yra privaloma vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatomis;

24.12. pareiškėjas verslo plane (projekto apraše), kuris yra nustatytos paramos paraiškos formos sudėtinė dalis, įrodo, kad ūkio subjektas atitinka ekonominio tinkamumo kriterijus, kaip nurodyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. gegužės 15 d. įsakymu Nr. 3D-350 (Žin., 2009, Nr. 59-2335; 2010, Nr. 48-2364);

24.13. pareiškėjas yra kompetentingas kaimo turizmo ar turistinės stovyklos paslaugų teikimo srityje. Laikoma, kad pareiškėjas yra kompetentingas, jeigu atitinka bent vieną iš šių sąlygų:

24.13.1. yra įgijęs arba siekia įgyti (šiuo metu studijuoja) turizmo studijų srities išsilavinimą;

24.13.2. yra išklauses arba įsipareigoja išklausti iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo datos kaimo turizmo ir (arba) turistinės stovyklos srities specializuotus mokymo kursus;

24.13.3. ne mažiau kaip vienerius metus teikia kaimo turizmo ir (arba) turistinės stovyklos paslaugas.

24.14. pareiškėjas teikia kaimo turizmo ir (ar) turistinės stovyklos paslaugas turėdamas verslo liudijimą arba nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymą (Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 (Žin., 2002, Nr. 112-4992; 2005, Nr. 138-4971). Naujai kuriamos turistinės stovyklos paslaugų teikimo atveju pareiškėjas verslo liudijimą arba nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymą pateikia kartu su paskutiniu mokėjimo prašymu;

24.15. projektas įgyvendinamas kaimo vietovėje:

24.15.1. pagal veiklos sritį „Turistinių stovyklų kaimo vietovėse įkūrimas ir plėtra (išskyrus miško vietovėse)“ – kaime, miestelyje ar mieste, kuriame gyvena ne daugiau kaip 6 000 gyventojų, nepažeidžiant Taisyklių 24.15.2 punkto nuostatos. Parama turistinei stovyklai, kuriamai arba plėtojamai sodo bendrijai priklausančioje žemėje, neteikiama;

24.15.2. parama projektui neteikiama, jeigu jo įgyvendinimo vieta – savivaldybės centras;

24.15.3. bendras projektas įgyvendinamas vietovėje, kurioje gyvena ne daugiau kaip 3 000 gyventojų, nepažeidžiant Taisyklių 24.15.2 punkto nuostatos.

VIII. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

25. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje ir negali viršyti 24 mėnesių nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos.

26. Projekte turi būti numatytos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu. Perkamos prekės turi būti naujos, atitinkančios Lietuvos Respublikos ir EB teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinos išlaidos, padarytos laikantis pirkimo procedūrų, nustatytų Bendrosiose taisyklėse. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti aiškiai išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiamas bent vienas komercinis pasiūlymas arba viešai tiekėjų pateikta informacija (internete, reklaminėje medžiagoje ir pan.), jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ar darbų pirkimai neatlikti. Jei pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo patyrė ir apmokėjo dalį ar visas su projekto įgyvendinimu susijusias išlaidas, kartu su paramos paraiška pateikiama įvykdyto konkurso arba apklausos prekėms, paslaugoms ar darbams pirkti (jei nėra nustatyti didžiausieji išlaidų įkainiai, išskyrus žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atvejį, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikoje, arba Žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) nustatyta pirkimų tvarka) dokumentacija, išskyrus atvejus, kai patirtų tinkamų finansuoti išlaidų dydį nustato VVG „Radviliškio lyderis“ parinkti nepriklausomi ekspertai (toliau – ekspertai) ar VVG „Radviliškio lyderis“ valdymo organo sprendimu sudaryta ekspertų darbo grupė (toliau – ekspertų darbo grupė).

27. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos išlaidos:

27.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

27.2. pareiškėjo padarytos įgyvendinant projektą ne anksčiau kaip prieš vienerius metus iki paramos paraiškos pateikimo datos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų sąraše pagal Taisyklių 33 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, arba jeigu patirtų tinkamų finansuoti išlaidų dydžio nenustatė ekspertai ar ekspertų darbo grupė;

27.3. faktiškai patirtos, įtrauktos į projekto vykdytojo apskaitą ir kurios gali būti identifikuojamos, pagrįstos ir patvirtinamos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais;

27.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš dvejus metus iki paramos paraiškos pateikimo datos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atlikti nesilaikant pirkimo procedūrų arba jeigu patirtų tinkamų finansuoti išlaidų dydžio nenustatė ekspertai ar ekspertų darbo grupė, išlaidos nefinansuojamos.

28. Išperkamosios nuomos būdu įsigytas projektui įgyvendinti turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos.

29. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

29.1. projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų naujų pastatų ir (arba) statinių statyba, rekonstrukcija ir (arba) kapitalinis remontas (projekte numatyti veiksmai vykdyti skirtų būtinų pastatų, statinių statybą, rekonstrukciją, kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas):

29.1.1. gyvenamųjų patalpų;

29.1.2. maisto ruošimo ir maitinimo;

29.1.3. gamybinių;

29.1.4. amatų plėtros (pvz., kalvė, puodžiaus dirbtuvės, audimo dirbtuvės ir pan.);

29.1.5. kitų, būtinų projektui įgyvendinti;

29.2. nauja technika, technologiniai įrengimai, įranga, skirta projekto reikmėms:

29.2.1. poilsio paslaugoms, laisvalaikiui ir renginiams organizuoti;

29.2.2. poilsiautojų maitinimo paslaugoms teikti;

29.2.3. kompiuterinė ir programinė įranga;

29.2.4. kita speciali ir tiesiogiai susijusi su apgyvendinimu ir maitinimu kaimo turizmo sodyboje ar individualiame gyvenamajame name ir (ar) turistinės stovyklos paslaugų teikimu;

29.3. infrastruktūros kūrimas projekto įgyvendinimo vietoje:

29.3.1. projekto įgyvendinimo vietos infrastruktūra:

29.3.1.1. sodybos ir (ar) turistinės stovyklos apšvietimas;

- 29.3.1.2. privažiuojamieji keliai;
 - 29.3.1.3. vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo bei valymo sistemos;
 - 29.3.1.4. kita, būtina projektui įgyvendinti;
 - 29.3.2. rekreacinės infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje, būtinos ~~kaimo turizmo~~, turistinių stovyklų paslaugoms teikti:
 - 29.3.2.1. prieiga prie gamtos objektų;
 - 29.3.2.2. pakrančių sutvarkymas;
 - 29.3.2.3. poilsio, sporto aikštelių įkūrimas;
 - 29.3.2.4. kita, būtina projektui įgyvendinti;
 - 29.3.3. nedidelio masto informacinė infrastruktūra:
 - 29.3.3.1. informaciniai standai;
 - 29.3.3.2. turistinių vietų nuorodos;
 - 29.4. kaimo turizmo, turistinių stovyklų paslaugų teikimo rinkodara, plėtra:
 - 29.4.1. interneto svetainės sukūrimas;
 - 29.4.2. kitos kaimo turizmo, turistinių stovyklų paslaugų teikimo rinkodaros ir (arba) plėtros išlaidos, tiesiogiai susijusios su projekte numatyta veikla;
 - 29.5. projekto viešinimo išlaidos;
 - 29.6. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrųjų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) negali būti didesnė kaip 7 000,00 Lt (septyni tūkstančiai litų). Tuo atveju, kai projekte numatyti naujos statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto ir (arba) infrastruktūros darbai, finansuojama bendrųjų išlaidų suma be PVM negali būti didesnė kaip 10 000,00 Lt (dešimt tūkstančių litų).
30. Netinkamos finansuoti išlaidos:
- 30.1. išlaidos, nenumatytos projekte, nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos šių Taisyklių 29 punkte;
 - 30.2. trumpalaikis turtas;
 - 30.3. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos;
 - 30.4. išlaidos keturračiams, bagiams, vandens motociklams, sniego motociklams, motorinėms valtimis, kartingams ir visureigiams įsigyti;
 - 30.5. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant pirkimo procedūrų, numatytų taisyklėse;
 - 30.6. išlaidos, viršijančios Ministerijos nustatytus didžiausiuosius įkainius. Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra didesnė už nustatytus didžiausiuosius įkainius,

finansuojama pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius (ši nuostata netaikoma žemės ūkio paskirties statinių, statinių kaimo vietovėse ir kitų statinių statybos ir (arba) rekonstrukcijos finansavimo atveju, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas gali vadovautis statinių didžiausiais įkainiais, nurodytais Tinkamų finansuoti išlaidų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės nustatymo metodikoje arba Ministerijos nustatyta pirkimų tvarka). Jei pagal pateiktus komercinius pasiūlymus išlaidų vertė yra mažesnė negu pagal nustatytus didžiausiuosius įkainius, finansuojama pagal pasiūlyme pateiktą kainą;

30.7. išlaidos, susijusios su nuomos sutartimi, pavyzdžiui, nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;

30.8. išlaidos, numatytos projekte, kurios finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir EB fondų;

30.9. išlaidos, skirtos savininko ir (arba) personalo reikmės (gyvenamosioms ir higienos patalpoms, infrastruktūrai, technikai ir įrangai ir pan.);

30.10. turtas, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

31. Pirkimo ir (arba) importo PVM, kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. 35-1271) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

IX. PARAMOS PARAIŠKOS PILDYMO, TEIKIMO, REGISTRAVIMO TVARKA

32. Paramos paraiškos forma pateikiama šių Taisyklių priede ([1 priedas](#)), gaunama VVG „Radviliškio lyderis“ buveinėje, skelbiama Agentūros interneto tinklalapyje www.nma.lt ir strategijos vykdytojo interneto tinklalapyje www.radviliskiovvg.lt.

33. Paramos paraiška ir (arba) dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos nepriimamos.

34. Prie paramos paraiškos turi būti pateiktas elektroninis paramos paraiškos variantas (įrašytas į elektroninę laikmeną).

35. Paramos paraiškas priima iš pareiškėjų ir registruoja VVG „Radviliškio lyderis“ adresu: Aušros a. 10 – 106 kab., Radviliškis. Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti pareiškėjo asmeniškai arba per įgaliotą asmenį. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

36. Turi būti pateikiamas vienas originalus paramos paraiškos ir pridedamų dokumentų originalai ar kopijos, patvirtintos pareiškėjo parašu, egzempliorius. Pareiškėjas privalo pasirašyti kiekvieną paramos paraiškos ir pridedamų dokumentų lapą.

37. Paramos paraiškos vertinimas negali trukti ilgiau kaip 3 mėnesius nuo paramos paraiškų rinkimo laikotarpio pabaigos, į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų ir (arba) patikrų pareiškėjui laikas.

38. Prieš užregistruojant paramos paraišką, atliekamas administracinės atitikties tikrinimas, kuris negali trukti ilgiau kaip 1 darbo dieną. Administracinės atitikties tikrinimo metu nustatoma, ar paramos paraiška yra tinkamai užpildyta ir ar pateikti visi paraiškoje nurodyti dokumentai. Jeigu atliekant administracinės atitikties tikrinimą yra nustatoma, kad pateikti ne visi paraiškoje nurodyti dokumentai ir (arba) paramos paraiška užpildyta netinkamai, paramos paraiška neregistruojama ir VVG „Radviliškio lyderis“ darbuotojas pareiškėjui įteikia pranešimą, kuriame nurodomos paramos paraiškos neregistravimo priežastys.

39. Paramos paraiškos tinkamumo vertinimo metu nustatoma, ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių.

X. PARAMOS PARAIŠKŲ PIRMUMO VERTINIMAS

40. Vietos projektų paraiškų pirmumo vertinimas atliekamas tada, kai gautų vietos projektų paraiškose prašoma paramos suma viršija kvietime priemonei (arba) veiklos sričiai (kai taikoma) numatytą paramos lėšų sumą. Vietos projektai pagal pirmumą pradedami grupuoti nuo pirmojo reikalavimo.

41. Pirmumo kriterijai:

41.1. pareiškėjas nėra gavęs EB investicinės paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai (pagal BPD, Programą);

41.2. pareiškėjas yra ūkininkas;

41.3. pareiškėjas vykdo ekonominę ir (ar) profesinę veiklą kaimo vietovėje ne mažiau kaip dvejus pastaruosius metus iki paraiškos pateikimo;

41.4. pareiškėjas yra ūkininkas iki 40 metų;

41.5. projekte numatyta sertifikuotų tradicinių amatų plėtra kaimo turizmo sodyboje arba sukuriama turistinė stovykla mažiau palankioje ūkininkauti vietovėje. Tradiciniai amatai turi būti nurodyti Tradicinių amatų klasifikacijos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. 3D-481 (Žin., 2008, Nr. 102-3936), ir sertifikuoti, vadovaujantis Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų mokymo programų, tradicinių mugių sertifikavimo, tradicinių amatų meistrų sertifikavimo ir atestavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gegužės 21 d. nutarimu Nr. 529 (Žin., 2008, Nr. 66-2508), nustatyta tvarka. Produktams, patenkantiems į Europos Bendrijos steigimo sutarties I priedą ir

įtrauktiems į Tradicinių amatų klasifikacijos aprašą, parama neskiriama. Mažiau palankių ūkininkauti vietovių nustatymo tvarka ir šių vietovių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 3D-72 „Dėl mažiau palankių ūkininkauti vietovių (Žin., 2004, Nr. 34-1111);

41.6. projekte numatyta įdiegti inovaciją. Projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Projektų inovatyvumo vertinimo metodika pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones „Žemės ūkio valdų modernizavimas“, „Miškų ekonominės vertės didinimas“, „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“, „Kaimo turizmo veiklos skatinimas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. 3D-462 (Žin., 2007, Nr. 110-4528; 2009, N. 69-2820);

41.7. pareiškėjas yra grįžęs iš emigracijos;

41.8. projekto vykdoma veikla – šeimos verslas.

42. Jeigu paramos paraiškoje ir jos prieduose nėra duomenų, kuriais vadovaujantis būtų galima nustatyti pareiškėjo atitiktį prioritetiniam atrankos kriterijui, laikoma, kad pareiškėjas jo neatitinka.

XI. PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SKYRIMO TVARKA

43. VVG „Radviliškio lyderis“, įvertinusi paramos paraiškas, parengia nustatytos formos paramos paraiškų vertinimo rezultatų suvestinę, paramos paraiškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia VVG „Radviliškio lyderis“ valdymo organui svarstyti.

44. VVG „Radviliškio lyderis“ valdymo organo valdyba svarsto, kuriuos projektus finansuoti, ir dėl finansuotinių projektų priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą.

45. Sprendimas dėl paramos skyrimo arba neskyrimo įteisinamas Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) direktoriaus įsakymu.

46. VVG „Radviliškio lyderis“ apie sprendimą dėl paramos skyrimo informuoja pareiškėją registruotu laišku per 3 darbo dienas nuo sprendimo gavimo VVG „Radviliškio lyderis“ dienos, pridėdama sprendimo išrašą ir sprendimo apskundimo tvarką.

47. Priėmus sprendimą skirti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju. Paramos sutartis nesudaroma.

XII. MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

48. Mokėjimo prašymai teikiami:

48.1. kartu su paramos paraiška, jei pareiškėjas iki paramos paraiškos pateikimo patyrė ir

apmokėjo dalį ar visas su projekto įgyvendinimu susijusias išlaidas, kurioms finansuoti prašo skirti paramą. Šiuo atveju su paramos paraiška yra teikiamas mokėjimo prašymas ([2 priedas](#));

48.2. po kiekvieno projekto įgyvendinimo etapo, kaip numatyta paramos paraiškoje.

49. Mokėjimo prašymo forma ir informacija apie pridedamus dokumentus gaunama VVG „Radviliškio lyderis“ buveinėje, strategijos vykdytojo tinklalapyje www.radviliskiovg.lt.

50. Paramos gavėjas turi pateikti vieną mokėjimo prašymo originalą, pažymėtą spaudu ORIGINALAS, pridedamų dokumentų ataskaitinio laikotarpio išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų bei kitų reikiamų dokumentų originalus ar kopijas, patvirtintas paramos gavėjo parašu. Kiekvienas mokėjimo prašymo ir jo priedų lapas turi būti patvirtintas paramos gavėjo parašu.

51. Mokėjimo prašymus kartu su reikalaujamais priedais iš paramos gavėjų priima ir registruoja VVG „Radviliškio lyderis“ adresu Aušros a. 10, Radviliškis.

52. Pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, taikomos sankcijos, nustatytos taisyklėse. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo paramos paraiškoje numatytų terminų. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami, išskyrus šių Taisyklių 54 punkte numatytus atvejus.

53. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą arba pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių, jis iki paraiškoje nustatyto atitinkamo termino pabaigos turi VVG „Radviliškio lyderis“ pateikti argumentuotą prašymą dėl termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių.

54. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių, paramos gavėjas turi VVG „Radviliškio lyderis“ raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

55. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansines institucijas.

56. Mokėjimo prašymas turi būti įvertintas ne vėliau kaip per:

56.1. kai mokėjimo prašymas (-ai) teikiamas (-i) kartu su paramos paraiška: per 5 darbo dienas nuo sprendimo skirti paramą dienos atliekamas mokėjimo prašymo administracinis vertinimas ir perduodamas Agentūros Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento Šiaulių paramos administravimo skyriui (toliau – Šiaulių TERPAS), o per 30 d. d. nuo gavimo Šiaulių TERPAS dienos atliekamas mokėjimo prašymo tinkamumo skirti paramą vertinimas. Į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų paramos gavėjui bei patikrų vietoje atlikimo laikas;

56.2. kai mokėjimo prašymas (-ai) teikiamas (-i) pagal paramos paraiškoje nurodytus projektų įgyvendinimo etapus: per 5 darbo dienas nuo mokėjimo prašymo užregistravimo VVG „Radviliškio lyderis“ dienos atliekamas mokėjimo prašymo administracinis vertinimas ir

perduodamas Šiaulių TERPAS, o per 20 d. d. nuo gavimo Šiaulių TERPAS dienos atliekamas mokėjimo prašymo tinkamumo skirti paramą vertinimas. Į šį terminą neįskaičiuojamas paklausimų paramos gavėjui bei patikrų vietoje atlikimo laikas.

57. Šiai priemonei taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą savo lėšomis ir VVG „Radviliškio lyderis“ teikia mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus ir (arba) jų kopijas, patvirtintas paramos gavėjo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks turimas).

58. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų.

59. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia VVG „Radviliškio lyderis“ galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

60. Paramos lėšos išmokamos VPS administravimo taisyklėse nustatyta tvarka.

XIII. PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA IR TIKRINIMAS

61. Paramos gavėjas teikia VVG „Radviliškio lyderis“ projekto įgyvendinimo ataskaitas (3 priedas) ir veiklos pagrindimo dokumentus nustatyta tvarka:

61.1. vietos projekto įgyvendinimo laikotarpiu, likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki kalendorinių metų pabaigos – informaciją apie vietos projekto įgyvendinimo eigą tuo atveju, jeigu vietos projekto įgyvendinimo laikas yra ne ilgesnis nei vieneri metai, galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą šių Taisyklių 61.2 punkte nustatyta tvarka;

61.2. kartu su galutiniu mokėjimo prašymu – galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą;

61.3. Baigus įgyvendinti Vietos projektą 7 (septynerius) metus nuo vietos projekto paramos patvirtinimo dienos per 4 (keturis) mėnesius kiekvieniems kalendoriniams metams pasibaigus – užbaigto Vietos projekto metinę ataskaitą;

62. Ataskaitoje apie vietos projekto įgyvendinimo eigą arba galutinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje:

62.1. pateikiama vietos projekto įgyvendinimo santrauka, išdėstoma vietos projekto metu įgyvendinama veikla ir pasiekti rezultatai;

62.2. apibendrinami iškilę sunkumai ir priemonės, kurių buvo imtasi jiems spręsti;

62.3. apibendrinami atlikti pirkimai;

62.4. pateikiama finansinė ataskaita pagal atskirus finansavimo šaltinius: nurodomos planuotos bei faktinės kiekvieno šaltinio lėšos ir visos padarytos tinkamos finansuoti vietos projekto išlaidos;

62.5. pateikiama informacija apie įgyvendintas informavimo ir viešinimo priemones, susijusias su įgyvendinamu vietos projektu;

62.6. aprašomos veiklos tęstinumo galimybės: kaip planuojama naudoti vietos projekto rezultatus, kas bus atsakingas už jų naudojimą, kaip bus užtikrinta vietos projekto rezultatų sklaida.

63. Strategijos vykdytojas, gavęs informaciją apie vietos projekto įgyvendinimo eigą arba galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą, per 20 darbo dienų ją išnagrinėja ir nustato, ar vietos projekto vykdytojas laikosi vietos projekto vykdymo sutartyje nustatytų sąlygų. Strategijos vykdytojas, gavęs užbaigto projekto metinę ataskaitą įvertina ją per 40 darbo dienų.

64. Patikrinęs ir įvertinęs informaciją apie vietos projekto įgyvendinimo eigą arba galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą, strategijos vykdytojas gali:

64.1. ją patvirtinti;

64.2. paprašyti vietos projekto vykdytojo per nustatytą terminą pateikti papildomą informaciją ir (arba) nuspręsti atlikti vietos projekto patikrą vietoje;

64.3. atmesti, išdėstydamas atmetimo motyvus, ir nustatyti terminą, per kurį vietos projekto vykdytojas turi ištaisyti pateiktos informacijos apie vietos projekto įgyvendinimo eigą arba galutinės vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos ir (arba) vietos projekto įgyvendinimo trūkumus ir pateikti naują informaciją apie vietos projekto įgyvendinimo eigą arba naują galutinę vietos projekto įgyvendinimo ataskaitą.

65. Jeigu vietos projekto vykdytojas laiku nepateikia informacijos apie vietos projekto įgyvendinimo eigą, galutinės vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos ir užbaigto projekto metinės ataskaitos, strategijos vykdytojas apie tai raštu primena vietos projekto vykdytojui ir nustato terminą atitinkamai informacijai arba ataskaitai pateikti. Vietos projekto vykdytojas gali raštu prašyti pratęsti informacijos arba ataskaitos pateikimo terminą, nuroydamas priežastis.

66. Jeigu vietos projekto vykdytojas informacijos apie vietos projekto įgyvendinimo eigą, galutinės vietos projekto įgyvendinimo ataskaitos ir užbaigto projekto metinės ataskaitos laiku nepateikia ir po priminimo, arba strategijos vykdytojas ją atmeta 3 kartus, strategijos vykdytojas gali inicijuoti vietos projekto įgyvendinimo sustabdymą, vietos projekto vykdymo sutarties nutraukimą ir (arba) suteiktų lėšų vietos projektui įgyvendinti ar jų dalies grąžinimą.

67. Patikrų vietoje atlikimo tvarka numatyta VPS administravimo taisyklėse.

68. Strategijos vykdytojas atlieka kiekvieno vietos projekto patikrą jo įgyvendinimo vietoje mažiausiai vieną kartą per vietos projekto įgyvendinimo laikotarpį (Vidaus tvarkos aprašas). Jei

strategijos vykdytojas bent kartą neatliko vietos projekto patikros jo įgyvendinimo vietoje, vietos projekto vykdytojui negali būti išmokėta galutinė lėšų vietos projektui įgyvendinti suma. Strategijos vykdytojas ir Agentūra septynerius metus nuo vietos projekto patvirtinimo dienos turi teisę tikrinti, ar vietos projekto vykdytojas po vietos projekto įgyvendinimo laikosi vietos projekto paraiškoje numatytų sąlygų. Agentūros atliekamų patikrų vietoje atlikimo tvarka numatyta Programos administravimo taisyklėse.

69. Paramos gavėjui nesilaikant paramos suteikimo reikalavimų ir (arba) pažeidžiant paramos gavimo sąlygas, ir (arba) nesilaikant Taisyklėse ir paramos paraiškoje numatytų reikalavimų, taikomos sankcijos, numatytos VPS administravimo taisyklėse.

XIV. VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJAMS TAIKOMOS SANKCIJOS

70. Vietos projekto vykdytojui nesilaikant paramos suteikimo reikalavimų ir (arba) pažeidžiant paramos gavimo ir naudojimo sąlygas ir (arba) nesilaikant vietos projekto paraiškoje numatytų reikalavimų, numatomos trys sankcijų rūšys – paramos sumažinimas, paramos neskyrimas, paramos ar jos dalies susigrąžinimas.

71. Vietos projekto vykdytojui taikomos sankcijos:

71.1. paramos sumažinimas taikomas:

71.1.1. jeigu Strategijos vykdytojas ir (arba) Agentūra patikrų vietoje metu nustato reikalavimų neatitinkančias išlaidas;

71.1.2. pavėluotai pateikus mokėjimo prašymą, paramos suma mažinama 0,5 proc. už kiekvieną pavėluotą darbo dieną. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami 60 darbo dienų nuo vietos projekto vykdymo sutartyje nustatytos datos. Vėliau pateikti mokėjimo prašymai nepriimami;

71.1.3. jeigu Agentūra, išnagrinėjusi vietos projekto vykdytojo mokėjimo prašymą, nustato, kad jame prašoma paramos suma daugiau kaip 3 proc. viršija vietos projekto vykdytojui mokėtiną sumą, nustatytą išnagrinėjus mokėjimo prašymo pagrindumą, mokėtina paramos suma turi būti sumažinama tų abiejų sumų skirtumu, išskyrus atvejus, kai vietos projekto vykdytojas įrodo, kad ne dėl jo kaltės buvo įtraukta reikalavimų neatitinkanti suma;

71.1.4. nevykdo gautos paramos viešinio;

71.1.5. pažeidžia kitas vietos projekto vykdymo sutarties sąlygas ir (arba) vietos projekto paraiškoje prisiimtus įsipareigojimus;

71.2. paramos neskyrimas taikomas, kai vietos projekto vykdytojas:

71.2.1. nepateikia mokėjimo prašymų vietos projekto paraiškoje nustatyta tvarka;

71.2.2. teikdamas vietos projekto paraišką ir (arba) vykdydamas vietos projekto vykdymo sutartį, pateikia neteisingą informaciją arba nuslepia informaciją, turinčią reikšmės priimant sprendimą suteikti paramą arba tinkamai kontroliuoti vietos projekto vykdymo sutarties vykdymą;

71.2.3. nevykdo vietos projekto vykdymo sutarties sąlygų ir (arba) vietos projekto paraiškoje prisiimtų įsipareigojimų, susijusių su turto draudimu;

71.2.4. nesudaro sąlygų ar neleidžia asmenims, turintiems teisę tai daryti, apžiūrėti vietoje ir (arba) patikrinti, kaip įgyvendinamas projektas ir (arba) kaip vykdoma veikla po paramos suteikimo;

71.2.5. nevykdo vietos projekto vykdymo sutarties sąlygų ir (arba) vietos projekto paraiškoje prisiimtų įsipareigojimų, nustatančių vietos projekto vykdytojui pareigą tvarkyti apskaitą taip, kad apskaitos informacija būtų tinkama, objektyvi ir palyginama, pateikiama laiku, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams;

71.2.6. pažeidžia norminiuose teisės aktuose ir sutartyje, jei tokia sutartis sudaroma, nustatytą dokumentų saugojimo tvarką;

71.2.7. sistemingai pažeidinėja aplinkos apsaugos, priešgaisrines, higienos, veterinarijos ir kitas taisykles, reglamentuojančias vietos projekto vykdytojo veiklą;

71.2.8. be pateisinamos priežasties nepradeda vykdyti vietos projekto per vietos projekto vykdymo sutartyje ir (arba) vietos projekto paraiškoje nustatytą terminą;

71.2.9. yra bankrutuojantis arba likviduojamas vietos projekto įgyvendinimo metu;

71.2.10. suteikia kitam asmeniui įgaliojimą veiklai vykdyti be strategijos vykdytojo ir Agentūros rašytinio sutikimo;

71.2.11. pažeidžia kitas vietos projekto vykdymo sutarties sąlygas ir (arba) vietos projekto paraiškoje prisiimtus įsipareigojimus;

71.3. paramos ar jos dalies susigrąžinimas taikomas, kai vietos projekto vykdytojas:

71.3.1. vykdydamas vietos projektą, pažeidė ES ar Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, susijusius su vietos projekto įgyvendinimu;

71.3.2. nustojo vykdyti vietos projektą, negali pasiekti vietos projekto vykdymo sutartyje ir (arba) vietos projekto paraiškoje nustatytų projekto uždavinių, tikslų;

71.3.3. negrąžina Agentūrai klaidingai apskaičiuotos ir pervestos į atsiskaitomąją sąskaitą paramos;

71.3.4. neužtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti buvo prašoma paramos, nebūtų finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

71.3.5. nevykdo reguliarios vietos projekto įgyvendinimo stebėsenos, kad užtikrintų vietos projekto įgyvendinimą, kaip numatyta vietos projekto paraiškoje ir (arba) verslo plane;

71.3.6. prieštarauja informacijos apie pateiktą vietos projekto paraišką, nurodant pareiškėją, vietos projekto pavadinimą, vietos projekto paraiškos registracijos numerį ir prašomą ir (arba) gautą paramos sumą skelbti Agentūros interneto svetainėje;

71.3.7. per 7 (septynerių) metų laikotarpį nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo ir (arba) vietos projekto paraiškos pateikimo be rašytinio strategijos vykdytojo bei Agentūros sutikimo pakeičia remiamos veiklos pobūdį;

71.3.8. nesuderinęs su strategijos vykdytoju bei Agentūra, perleidžia tretiesiems asmenims savo įsipareigojimus arba teises pagal vietos projekto vykdymo sutartį ir (arba) vietos projekto paraišką;

71.3.9. per 7 (septynerių) metų laikotarpį nuo vietos projekto vykdymo sutarties pasirašymo ir (arba) vietos projekto paraiškos pateikimo be rašytinio strategijos vykdytojo bei Agentūros sutikimo pardavė ar kitaip perleido iš paramos lėšų įsigytą turtą;

71.3.10. pažeidžia kitas vietos projekto vykdymo sutarties sąlygas ir (arba) vietos projekto paraiškoje prisiimtus įsipareigojimus.

XV. PIRKIMO PROCEDŪROS

72. Vietos projektų vykdytojais, kuriems netaikomos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos, prekių, paslaugų ar darbų, kuriems nėra nustatyti didžiausieji įkainiai, pirkimą turi organizuoti vadovaudamiesi Projekto vykdytojo, pretenduojančio gauti paramą iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemones, prekių, paslaugų ar darbų pirkimų taisyklėmis.

73. Vietos projektų vykdytojams, vykdančioms pirkimus pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, išskyrus pirkimus atliekamus elektroniniu būdu arba per CPO (CPO funkcijas atlieka CPVA) nekompensuojama daugiau nei nustatytas didžiausiasis įkainis (jeigu toks yra).

74. Vietos projektų išlaidos, kurios bus patirtos pagal prekių, paslaugų ar darbų pirkimo sutartis, sudarytas nesilaikant šiame taisyklių skirsnyje nurodytų reikalavimų, laikomos netinkamomis finansuoti.

XVI. VIETOS PROJEKTŲ VIEŠINIMAS

75. Lėšas vietos projektui įgyvendinti gavęs vietos projekto vykdytojas privalo imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamasis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros

2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. 48-1868).

XVII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

76. Projektų dokumentų saugojimo, apskundimo tvarką ir kitą šiose Taisyklėse nepateiktą informaciją reglamentuoja VPS administravimo taisyklės ir kiti teisės aktai.

77. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

XVIII. INFORMACIJOS TEIKIMAS PAREIŠKĖJAMS

78. Pareiškėjai gali raštu ir žodžiu pateikti strategijos vykdytojui klausimus dėl dalyvavimo įgyvendinant strategiją tvarkos ir sąlygų; dėl lėšų strategiją atitinkantiems vietos projektams įgyvendinti skyrimo sąlygų; dėl vietos projekto paraiškos, mokėjimo prašymo pildymo ir pan. Strategijos vykdytojas turi konsultuoti pareiškėjus šiais klausimais žodžiu telefonu, raštu ir el. paštu nuo kvietimo teikti vietos projektų paraiškas paskelbimo dienos iki paskutinės vietos projektų paraiškų pagal kiekvieną kvietimą teikti vietos projektų paraiškas pateikimo dienos. Strategijos vykdytojas turi konsultuoti vietos projektų vykdytojus vietos projektų įgyvendinimo klausimais visą vietos projektų įgyvendinimo laikotarpį.

79. Pareiškėjai gali teirautis informacijos ir paaiškinimų šių strategijos vykdytojo paskirtų konsultuojančių asmenų: Andželikos Barčkienės, Editos Šiaulianskienės ir Vidos Stripeikienės:

79.1. telefonu: (8 422) 69 046 ir (8 422) 69 045;

79.2. elektroniniu paštu: andzelika.b@radviliskiovg.lt, edita.s@radviliskiovg.lt ir vida.s@radviliskiovg.lt.

79.3. žodžiu adresu: Vietos veiklos grupė „Radviliškio lyderis“, Aušros a. 10, 106 ir 120 kab., Radviliškis.
